UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Verus Ecclesiasticus Vocationem suam cognoscendi Avidus, Eidemqve Correspondendi Studiosus

Mansi, Giuseppe

Francofurti ad Mœnum, 1693

Cap. VII. Ecclesiastici præ cunctis aliis, sensuu[m] tentationibus magis sunt expositi, ideoque maxime cavere ac fugere debent sexum lubricum

urn:nbn:de:hbz:466:1-38106

Visual Library

nibus horrendorum ac truculentiſſimorum carnificum, addens inſuper, eosdem tortores Dæmones attuliſſe unam ſartaginem plenam adipe fervente, ad reſtringendam, debitaque pœnâ mulctandam infamem ſuam ac inſatiabilem libidinem. Adjungit inſuper hiſtoria, quod probus ille Religioſus tertiò ſeſe Orationi dederit, ut miſerum juvare poſſet; at moribundus deſperatus illi dixerit, ut deſiſteret, utpote non exaudiendus, prout & accidit, nam ſtatim impuram exhalavit animam in manus dæmonum, in æternum ab illis cruciandam. Mors hæc, & plures ſimiles, quæ ſolent obvenire incontinentibus Eccleſiaſticis, pro frœno nobis ſervire debent ad continendos, ac domandos rebelles ſenſus noſtros.

Caput Septimum.

Eccleſiaſtici, præ cunctis aliis, ſenſuum tentationibus magis ſunt expoſiti, ideoque maximè cavere, ac fugere debent ſexum lubricum.

SAnctus Hieronymus inter omnes illas ſuas rigoroſiſſimas auſteritates, ac in Palæſtinæ remotiſſima ſolitudine, in ſemetipſo experper-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

pertus eſt omnia illa ſenſuum certamina, ca-
niſque aſſultus ; admonetque in quadam
epiſtola, *ad Ocean.* quantum poſſibile eſt
ut fugiamus frequens cum fœminis com-
mercium, illud enim præcipuus ſcopu-
eſt, ad quem offendunt ac incurrunt cler-
cum irreparabili damno, ac ruina non
ſarcienda: *Prima tentamenta clericorum*
ſunt fœminarum frequentes acceſſus; *iſti ſ-*
reprehenſibiles exhibet Clericos: Et licet
iſta pice non adeo communiter macul-
genus humanum, nihilominus facillime
illa inquinatur candor Superpellicei, Ca-
ſiæ, ac Rochetti: Clarè id dicit S. Bonav-
tura *de mod. Confit. Licet carnalis affectio*
omnibus periculoſa ac damnoſa, ipſis ta-
(de ſacerdotibus loquitur) *magis pernic-*
Idque ideo, quia nos habemus majorem
caſionem, commoditatem ac facilitat-
ratione confeſſionum excipiendarum, at-
cri noſtri miniſterii, directi ac ordinati ad
vandum proximũ, proindeq; ſæpius debe-
adire ædes, ac cum hominibus conve-
cum confidentia aliqua quaſi domeſtica,
riis temporibus, & occaſionibus, etiam
ſexu fragili, & ſæpius lubrico, etiam cum
bus perſonis ſimilis farinæ, quas dum pe-
ſum habemus eſſe minus, ſed vel ideo,

is periculoſas. Non nemo ex antiquis E-emi Patribus dicere ſolebat, *Prat. ſpirit. c.* 119. ongruentiſſime huic propoſito, quod ſic-ut ſal naturaliter componitur ex aqua, ſed iterum aquæ uniatur, diſſoluitur, ita etiam omini nato de muliere, non convenit nimis amiliariter cum ipſa agere, absque pericu-o perdendi vigoris honeſtatis. Ideo Tho-mas Doctor Angelicus, interrogatus à qua-lam Domina, ut quid ita fugeret mulieres, um tamen de illis eſſet natus, reſponſum ledit haud abſimile dicto præcedenti: *P. Paul. rig. in ejus Vita. l.* 1. *c.* 11. *Ideo fugio omnes, quia le una prodivi ac ſum natus.*

Multò facilius impudicitiæ contrahunt maculas Eccleſiaſtici, quam ſæculares, quod atis clarè erui, ac probari poteſt ex Apoſtolo, dum ordinavit, ut fœminæ in lo-is ſacris velo vultum ſuum cooperirent, id-que *Propter Angelos* 1. *Cor.* 11., *id eſt Sacer-dotes*, ut explicat Hugo Cardinalis: *ibid.* cum enim illi, prout ſuo loco vidimus, per Antonomaſiam vocantur Angeli, idem eſt ac ſi dixiſſet S. Paulus, velate vos fœminæ, *ne in veſtram faciem Sacerdotes inſpicientes, commoverentur ad luxuriam*, quæ eſt interpre-tatio ejusdem; ex qua deduco, quod cum non fecerit mentionem ſæcularium, exiſti-

ma-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

maverit illos non tam facile accipere co-
gioſam illam infectionem , quam Eccl-
ſticos, ideoque facilius, ſæpiusque hos
Dæmon , quia non ita ſunt occupati,
alii : *Quia magis prompti ſunt ad libi-*
propter otium , prout bene ponderat
Hugo: tum etiam quia illorum carnal-
pſus , præſervant ſœculares ab offend-
præcipitii. Qui in converſatione cum
ſonis differentis ſexus non procedit cum
latiſſima circumſpectione , videat , ne
dat. Cecidit Adam, transgreditur ve-
Dei, manducat de pomo prohibito,
tam ex deſiderio, ut in ſcientia ſimilis
Deo , quam , ut dicit D. Auguſtinus,
contriſtaret delicias ſuas , non curans tr-
gredi mandatum Dei illique diſplic-
dummodo placeret conſorti ſuæ. Si
in ſtatu innocentiæ cecidit Adam, pro-
juſtitiâ originali, munitus tantis præſid-
donis gratiæ cœleſtis, quis ſe ſecurum
mare poterit in tali lubricitate , licet
in vocatione , ſeu religione ſanctiſ-
ſtrictiſſimaque, etiam cum voto ſolemn-
ſtitatis perpetuæ. *Mulieres apoſtatare*
ciunt , eſt ſententia infallibilis Spiritus Sa-
per Eccleſiaſticum , *Eccl.* 19. in qua bene
bet notari verbum illud , *apoſtatare*, q-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſingulariter reſpicit Religioſos, voto ſtricto obligatos, quaſi vellet inferre, vitium nullum eſſe, quod tam impudenter, aut tam audacter avertit & ſeducit Eccleſiaſticos à DEO, quam ſuſpecta, ac frequentia commercia cum fœminis; quod ſanè tutò credere poſſumus Salomoni, utpote qui in ſeipſo expertus, non ſolum illa certamina, illas carnis infeſtationes, verum etiam ruinam ipſam ac perditionem.

Per hoc tamen, quod ſit lubricum ac periculoſum tractare, converſari cum fœminis, non debemus nos ſubtrahere, aut denegare ipſis auxilium opportunum, propterea dico deſiſtere non debemus, quin nos ipſis totis viribus impendamus in ſpiritualibus illarum neceſſitatibus, verùm armati ac circumdati gratiâ divinâ toties, quoties requirit neceſſitas, & noſtra nõ intervenit ſenſualitas, propria complacentia, aut affectus, debemus cordatè optimoque animo illas accedere, ſemper enim veriſſimum eſt axioma illud: *Facienti quod in ſe eſt, Deus non denegat gratiam.* Nihilominus tamen, caſus illi excepti conveniendi ex neceſſitate ſexum alterum, nullatenus ſecuritatem aliquam parere debent converſandi cum ipſo; veriſſimum enim eſt, quod aſſeverat S. Auguſti-

nus,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nus, *Dom. 29. poſt Trin. Serm. 2.* ſecuritati
per caſum eſſe vicinum: *Sine ulla dubita*
qui familiaritatem non vult vitare ſuſpe
citò labitur in ruinam. David, qui vixer
cundum cor Dei, vidit à longè, diſtans
paſſibus, vultum Berſabeæ, atque e
intuitu præcipitatur, in adulterium & ho
cidium; & erit aliquis, repetit S. Aug
nus, qui tantum ſuæ fidat debilitati, a
deat tanquam domeſticus familiariter
mibus agere, cum mulieribus, aut in
feſſionali ad faciem, non unius Berſa
ſed millenarum confeſſiones excipere
absque ſingulari precum ac orationum
jutorio, ac debita circumſpectione,
lapſu ſecurum putare? *Serm. 250. de Temp.*
vid Sanctiſſimus in mille paſſibus mul
vidit, & ſtatim homicidium fecit & a
terium; & aliqui in aliena domo, cum e
neis mulieribus, putant ſe caſtitatis poſſe ob
re triumphum? Et ſi fortè per tempus ali
non fuerimus lapſi (ita fraudem ac d
ptionem aperit S. Philippus Nerius) e
ſerpentis infernalis aſtutia, ut dum no
bis nimium fidimus, ac de nobis præ
mus, ille tunc facilius nos præcipites ag
laqueum ac foveam, quando illum pu
mus abeſſe longius; ideo ſemper me

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

noſtris ac memoriæ impreſſa manere debet ſalutaris illa ſancti Cypriani monitio, ac cautela: *Epiſt. 62. Nemo diu tutus eſt, periculo proximus.* Qui ad ignem accedit, licet totus frigidus, ac congelatus, paulatim tamen, ac ſenſim quodammodo ſine ſenſu, non poteſt non incaleſcere; eodem modo, frequens familiaritas cum perſonis ſuſpectis, ita tandem diſponit affectus, ita cor occupat, faſcinat, ac immutat, ut inſenſibiliter fermè in lapſum & ruinam protrudat, ubi in initio vel ſola ſecuturi, aut poſſibilis futuri mali memoria, ac reflexio, potuiſſet abſterrere: *Ante ignem conſiſtere* (eſt ſimilitudo Sancti Laurentii Juſtiniani Patriarchæ digniſſimi *Ca. 5. Lig. Vit.*) *etiamſi frigidus ſit, aliquando diſſolvitur; ſæpè familiaritas implicavit, ſæpè occaſionem peccandi dedit, & quod voluptas non potuit in primordio, aſſiduitas poſtea ſuperavit.* Tam potentes non ſunt, ut tela tam fortia avertant, jacula tam efficacia eludant, nec inveterata pietas, nec matura canities, ad manum enim ſunt hiſtoriæ docentes, perſonas conſummatæ virtutis, jamque annorum gravatæ pondere vitæ portum, ac exitum ſpectantes, quia ſibi nimium fiderant, debitaq; cum circumſpectione non proceſſerant, in execrandos cecidiſſe exceſſus *Volater. in Antr.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antr. lib. 21. ad min. Lego de Roberto de[...]
chio, ſæculi ſui cocionatorum Apoſto[...]
rum ſpeculo, qui verbi ſui virtute ac ener[...]
plusquam trecentos movit, ac traxit ad[...]
crum Minorum Sancti Franciſci Ordin[...]
præter aliorum innumerabilium glori[...]
converſiones, quod in ſenectute ſua, c[...]
jam in proximo eſſet, ut laborum ſuorum [...]
ciperet mercedem, miſerrimè prolapſus[...]
in ſordes, ac cloacam ſenſualitatis lubi[...]
exemplo ſuo docens ac probans, etiam[...]
canis nivibus, vivum perſiſtere ignem[...]
bidinis. Verùm, caſum magis horr[...]
dum refert Thomas Cantipratenſis. C[...]
ricus quidam, quia primis annis du[...]
vitam celibem, ut ſeſe melius impenderet[...]
luti proximorum, Canonicatum ſuum, qu[...]
habebat in Eccleſia cathedrali, permut[...]
cum aliqua Parochiali, totumque ſe d[...]
ceps impendit pietatis ac charitatis exerci[...]
ita ut, ob fructum quem faciebat in pop[...]
lo, tum prædicatione divini verbi, tum [...]
emplari ſua vita, paſſim ab omnibus pro S[...]
cto haberetur: poſt curriculum ſexaginta [...]
norum tam piæ vitæ, virguncula quædam [...]
lita lavare ejus ciliciū, intrat ipſius camer[...]
Lib. 2. Ap. c. 30. n. 46 *Quid plura? Ad tam*[...]
fandum infortunium res devenit, ut [...]

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

& ſacerdos, & mulier, antequam ſepararentur, diu ſervato virginitatis, & caſtitatis lilio privarentur. (caſus certe deplorandus) ſed bene notetur differentia, quæ inter mulierem, ac Sacerdotem interceſſit. *Ex qua re mulier in tantum doluit, ut præ nimia amaritudine mortem accelerarét in planctu; Sacerdos verò expertus incognitum, in luxuria adhuc (ut credimus) viliſſimis perſeverat.* Nec minor adhiberi debet circumſpectio, etiam cum mulieribus illis, qui vel ob añorum maturitatem, aut deformitatem minus videntur eſſe ſuſpectæ, ſuper hoc enim inſignem dat doctrinam S. Cyprianus *de Sing. Cler. Cum Clerico fœmina nulla commaneat, non deſpecta, non vetula, ſine affinitate, peculiariter ſuſcipienda ad domeſticum obſequium, quia magis illic citò delinquitur ubi ſine ſuſpicione ſecurum poteſt eſſe delictum, maximè quia cupidini nulla deformitas, nulla deſpectio faſtidii, vel vilis exiſtit, ſed Diabolus impingens, pretioſum efficit quidquid fœdum, & horridum fuerit.* Hinc eſt quod S. Hieronymus jam moribundus (prout in quadam Epiſtola ad S. Damaſum Papa ſcribit Euſebius) è memoria ſua elabi non permiſerit memoranda verba hæc, ſed ea adſtantibus exprompſerit: *Hæc moribundus jam dixit Hieronymus diſci-*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

pulis ſuis : Nullus in hoc confidat viven ſanctus es, non tamen ſecurus es; plurimi Sa ctiſſimi ceciderunt in hoc vitio, propter ſuam curitatem. Non minori cura fugere deben Eccleſiaſtici aſpectũ fœminarũ, quam al jus Baſiliſci, qui intuitu ſuo necat. De M trona quadam in Flandria narravit P. C nelius à Lapidè, *in cap. 2. Prover. num. 25.* q ſi vellet, movere ac alterare poſſet quo cor, licet grave, licet conſtans, per ſo fixum in vultum ejus oculorum ſuorum tuitum, tempore non adeo longo: *Certa non eſſe virum adeo gravem ac conſtantem, ſi fixè eum reciprocè per quadrantem in fuero, non perſuaſerim quidquid vol* Ut ſeſe multis ex mant moleſtiis ac obl tionibus, ex quibus ſucceſſu tempori anguſtias ac miſerias poſſent redigi, Ec ſiaſtici, id ipſum practicare deberent, q prudens quidã fecit Religioſus Franciſcan Erat hic Confeſſarius alicujus Domin inſigni pietate præditæ: Hæc ſæpius r vit Confeſſarium, quatenus dignaretur ſe tantum in ſe recipere laboris, ſibi a conferre honoris unius in ædibus ſuis vi tionis; longo tempore prudentem à P paſſa eſt repulſam, tandem quodam die,

illa fors eſſet importunior, deſcendit ad Eccleſiam: *Lucas Wadding. An.* 1212. *n.* 24. *Ignem unâ, paleas alterâ manuferens, quas dum igni admovit, ut ſubito ſuccenderentur, adjunxit: Domina, ideo tuum, quamvis pium, recuſo conſortium, & familiare colloquium, quia idipsũ quod paleæ ex approximatione ad ignem lucratæ ſunt, lucrantur etiam Religioſi, qui fœminis familiarius, aut ſæpius colloquuntur.* In laqueum iſtum, pietatis velo coopertum, utinam Deo placuiſſet, ne plures incidiſſent Eccleſiaſtici! Ordimur à pietate, deſinimus ſæpe in carnalitate: Hinc ſemper nobis ante mentis oculos verſari debet appoſita quædam ſimilitudo, qua uſus fuit B. Jordanus, ſecundus poſt S. Dominicum Generalis illius Ordinis celeberrimi, qui cum ex ſuis reprehendiſſet unum, quod mulieri alicui, licet abſque malitia, dediſſet manum ſuam; ille autem ſeſe excuſaret, dicendo quod eſſet ſancta, reſpondit Beatus: *Pluvia bona eſt, & bona terra, tamen ex earum admixtione fit lutum, quo fœdantur cæteræ res: ſic & manus viri licet bona fuerit, ſimiliter & mulieris, ex mixtione tamen illius, nonnunquam cogitatio, vel affectio mala conſurgit.* In vit. cap. 43.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN